

هوالحکیم

دانشکده مجازی و قطب علمی آموزش الکترونیکی پیشرفته در علوم پزشکی
معاونت آموزشی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شیراز

طرح دوره « پرستاری سلامت جامعه (خانواده) »

جدول شماره ۱: اطلاعات کلی درس

اطلاعات درس		
نام درس: پرستاری سلامت جامعه (خانواده)	تعداد واحد: ۳ (۲ واحد نظری + ۱ واحد کارآموزی)	
گروه هدف: دانشجویان ارشد پرستاری سلامت جامعه	پیش نیاز درس: نظریه ها و مدل‌های پرستاری، آموزش به فرد و خانواده، ارتقاء سلامت و سبک زندگی، فرهنگ و پرستاری	
گروه آموزشی ارائه دهنده درس: گروه پرستاری سلامت جامعه (بازنگری شهریور ۱۴۰۲)	شماره درس: ۱۴۰۲۱۲	
اطلاعات استاد مسئول درس		
نام و نام خانوادگی: دکتر فاطمه ویزشفر	مرتبۀ علمی: دانشیار	گروه آموزشی: پرستاری سلامت جامعه
اطلاعات تماس:		
<ul style="list-style-type: none"> نشانی محل کار: دانشکده پرستاری و مامایی حضرت فاطمه (س) ایمیل: vizeshfar@yahoo.com تلفن محل کار: ۳۶۴۷۴۲۵۸ داخلی ۱۴۳ ساعات دسترسی به استاد: با هماهنگی قبلی 		

جدول شماره ۲: معرفی درس

معرفی درس (با توجه به اهداف کاربردی)
خانواده نهاد اصلی جامعه و سلامت آن تاثیر مستقیم بر سلامت جامعه دارد. دانشجویان پرستاری سلامت جامعه وظیفه دارند در سطوح مختلف پیشگیری به جای فرد گرایي و تمرکز بر بیمار یا فرد دارای مشکل بهداشتی به سلامت خانواده در کل توجه نمایند. از این دیدگاه همه مردم بایستی با مبانی بهداشت خانواده آشنا شوند و با توجه به تاثیر بیماریها و آسیبهای بهداشتی بر تک تک اعضاء خانواده شامل بیمار و غیر بیمار و درگیر شدن کل خانواده با مشکلات یک عضو خانواده مانند بیماری یا معلولیت یا سایر آسیبهای خانواده بایستی پرستار برای رویارویی همه جانبه با مشکل برای کل خانواده بر اساس پتانسل هایشان برنامه ریزی نماید و در برخی مواقع به توانمند سازی آنها برای سازگاری مثبت با شرایط کمک نماید. با توجه به شرایط موجود لزوم آموزش الکترونیک به عنوان روشی مدرن برای آموزش به دانشجویان احساس می شود در این درس سعی می شود با کمک گرفتن از امکانات آموزشی مختلف فضاهای مجازی ضمن آموزش تعاملی اصول و مبانی بهداشت خانواده با آسیبهای اساسی سلامت خانواده و راه حل های آن آشنا شوند. در قسمت کارآموزی دانشجویان با استفاده از آموخته های خود در عمل به بررسی و برنامه ریزی برای یک خانواده می پردازند
اهداف درس
هدف کلی: آشنایی با بهداشت خانواده، تعاریف خانواده، انواع خانواده ، مراحل تکاملی خانواده و چگونگی مداخلات پرستار سلامت جامعه در خانواده های سالم و آسیب پذیر
اهداف اختصاصی
اهداف شناختی
<ol style="list-style-type: none"> ۱) اهمیت بهداشت خانواده، تعاریف خانواده، انواع خانواده ، مراحل تکاملی خانواده را شرح دهد ۲) ساختار و عملکرد خانواده را دسته بندی نماید ۳) با مفهوم سلامت خانواده آشنا ، مشخصات خانواده سالم و آسیب پذیر را مقایسه نماید ۴) اصول بهداشت باروری در راستای جوان سازی جمعیت را توضیح دهد

- ۵) بهداشت باروری و چگونگی راهنمایی مددجویان در مواجهه با ناباروری را شرح دهد
- ۶) تئوریهای اصلی پرستاری سلامت خانواده را مقایسه نماید
- ۷) نقش پرستار سلامت جامعه در سلامت خانواده و فرآیند پرستاری در خانواده را توضیح دهد
- ۸) اصول بازدید منزل را شرح دهد
- ۹) اهمیت تشکیل خانواده با تاکید بر جنبه های فرهنگی آن را توضیح دهد
- ۱۰) مسائل و چالشهای خانواده در عصر حاضر (در ایران و جهان) را مقایسه نماید
- ۱۱) اصول مراقبت خانواده با فرد مبتلا به بیماریهای مزمن را شرح دهد
- ۱۲) اصول مراقبت خانواده با فرد سالمند را شرح دهد
- ۱۳) اصول مراقبت خانواده با فرد نیازمند به مراقبتهای تسکینی را توضیح دهد
- ۱۴) نحوه مراقبت از خانواده دچار بحران را توضیح دهد
- ۱۵) نحوه مراقبت از خانواده در آسیب طلاق را توضیح دهد
- ۱۶) نحوه مراقبت از خانواده دچار سوء رفتار را توضیح دهد

اهداف مهارتی

- ۱) اصول بازدید منزل را در مراقبت بهداشتی از خانواده بکار گیرد
- ۲) قادر به نوشتن فرآیند پرستاری برای خانواده باشد
- ۳) با استفاده از آموخته های درس بازدید منزل را بر ای یک خانواده انجام دهد

اهداف نگرشی

- ۴) اصول اخلاقی در بازدید منزل را رعایت نماید
- ۵) به حقوق مددجویان احترام بگذارد

روش ارائه درس

راهبرد آموزشی

این درس به شیوه تدریس بر اساس سازنده گرایی گروهی و با رویکرد آموزشی یادگیری ترکیبی **Blended Learning** ارائه می شود. در شرایط عادی حدود ۷۰ درصد درس به شیوه حضوری و ۳۰ درصد با استفاده از شیوه های الکترونیکی ارائه می شود (شامل ابزارهای تعاملی سامانه مدیریت یادگیری نوید،) تکالیف و فعالیت های یادگیری، تالار گفتگو، خودآزمون ها و ... و نیز کلاس مجازی برای رفع اشکال و ارتباطات تعاملی مستمر با اساتید. کلیه محتواها و منابع آموزشی، خودآزمون ها و تکالیف و .. بر روی سیستم مدیریت یادگیری نوید ارائه می شود. (جلسات مجازی در صورت نیاز و هماهنگی دانشجو و استاد انجام می شود)

روش تدریس حضوری

سخنرانی کوتاه استاد، بحث و گفتگو، نقد مقالات و ارائه کنفرانس های کلاسی توسط دانشجویان همراه با بازخورد و نقش هدایتگر استاد **روش تدریس الکترونیکی** مقالات پژوهشی **Cased Based Discution** شیوه های همزمان: ارائه کنفرانس به شیوه وینار و زورنال کلاب مجازی همراه با شیوه های غیر همزمان: به اشتراک گذاری محتواها و منابع، ارائه تکالیف و فعالیت های یادگیری، تالار گفتگو و خودآزمون

منابع آموزشی

منابع آموزشی اصلی

۱- Stanhope M, Lancaster J, Public health nursing population- centered health care in community, Elsevier Pub, last edition, ۲۰۲۰

۲- Marilyn M. Friedman, Vicky R. Bowden, Elaine Jones. Family Nursing: Research, Theory, and Practice

۳- Wright, Lorraine M. & Leahy, Maureen. Nurses and families: a Guide to family assessment and intervention.

۴- Barbara Walton, Spradley Judith Ann Allender. Community Health Nursing: Promotion and Protecting the Public's health.

۵- Frances A. Maurer, Claudia M. Smith Community/public health nursing practice: health for families and populations

• منابع آموزشی کمکی

- Journal of Community Health Nursing
- Journal of Community & Public Health Nursing
- Community Health Nursing Care

- کتب و مجلات پژوهشی و سایت های تخصصی و معتبر و به روز در ارتباط با سلامت خانواده
- منتشره از دانشگاهها و مراکز علمی معتبر دنیا
- مقدمه بر جامعه شناسی خانواده: باقر ساروخانی

تجهیزات و امکانات آموزشی

- ویدئو پروژکتور
- دسترسی به سامانه نوید و دسترسی به کلاس مجازی

نوع ارزشیابی	شیوه ارزشیابی دانشجو	نمره
ارزشیابی تکوینی (میان دوره)	• مشارکت فعال در بحث و گفتگو و انجام تکالیف و فعالیت های یادگیری	۳
	• ترجمه یا گرد آوری مقالات مرتبط با مبحث درسی و ارائه در کلاس	۳
	• ارائه کنفرانس از یکی از مباحث درس	۲
ارزشیابی پایانی (پایان دوره)	• امتحان پایان ترم	۴
	• ارائه گزارش کار آموزی	۸
جمع کل		۲۰

ارزشیابی برنامه: تاریخ امتحان پایان ترم طبق برنامه اعلام شده از آموزش تحصیلات تکمیلی دانشکده می باشد

جدول شماره ۳: زمان بندی جلسات درس

گروه هدف: دانشجویان ارشد پرستاری سلامت جامعه		سال ورودی:	زمان ارائه درس: نیمسال اول				
روز	تاریخ	ساعت	عنوان جلسات	استاد	مکان	روش ارائه / رسانه	
۱	یکشنبه	۱۴۰۲/۷/۲	۱۰-۱۲	• تعطیل رسمی: جبرانی با هماهنگی دانشجویان • اهمیت بهداشت خانواده، تعاریف خانواده، انواع خانواده، مراحل تکاملی خانواده	دکتر ویش فر	کلاس ارشد ۲	حضور
۲	یکشنبه	۱۴۰۲/۷/۹	۱۰-۱۲	• ساختار و عملکرد خانواده	دکتر ویش فر	کلاس ارشد ۲	حضور
۳	یکشنبه	۱۴۰۲/۷/۱۶	۱۰-۱۲	• سلامت خانواده آشنا، مشخصات خانواده سالم و آسیب پذیر	دکتر ویش فر	کلاس ارشد ۲	حضور
۴	یکشنبه	۱۴۰۲/۷/۲۳	۱۰-۱۲	• تئوریهای پرستاری سلامت خانواده	دکتر ویش فر	کلاس ارشد ۲	حضور
۵	یکشنبه	۱۴۰۲/۷/۳۰	۱۰-۱۲	• نقش پرستار سلامت جامعه در سلامت خانواده و فرآیند پرستاری در خانواده	دکتر ویش فر	کلاس ارشد ۲	حضور
۶	یکشنبه	۱۴۰۲/۸/۷	۱۰-۱۲	• مشاوره بهداشت باروری در راستای جوان سازی جمعیت	اساتید گروه مامایی	کلاس ارشد ۲	حضور
۷	یکشنبه	۱۴۰۲/۸/۱۴	۱۰-۱۲	• بهداشت باروری و چگونگی راهنمایی مددجویان در مواجهه با ناباروری	اساتید گروه مامایی	کلاس ارشد ۲	حضور
۸	یکشنبه	۱۴۰۲/۸/۲۱	۱۰-۱۲	• اصول بازدید منزل	دکتر ویش فر	کلاس ارشد ۲	حضور
۹	یکشنبه	۱۴۰۲/۸/۲۸	۱۰-۱۲	• اهمیت تشکیل خانواده با تاکید بر جنبه های فرهنگی آن	دکتر ویش فر	کلاس ارشد ۲	حضور
۱۰	یکشنبه	۱۴۰۲/۹/۵	۱۰-۱۲	• مسائل و چالشهای خانواده در عصر حاضر (در ایران و جهان)	دکتر ویش فر	کلاس ارشد ۲	حضور
۱۱	یکشنبه	۱۴۰۲/۹/۱۲	۱۰-۱۲	• اصول مراقبت خانواده با فرد مبتلا به بیماریهای مزمن	دکتر ویش فر	کلاس ارشد ۲	حضور
۱۲	یکشنبه	۱۴۰۲/۹/۱۹	۱۰-۱۲	• اصول مراقبت خانواده با فرد سالمند	دکتر ویش فر	کلاس ارشد ۲	حضور
۱۳	یکشنبه	۱۴۰۲/۹/۲۶	۱۰-۱۲	• تعطیل رسمی: جبرانی با هماهنگی دانشجویان اصول مراقبت خانواده با فرد نیاز مند به مراقبتهای تسکینی	دکتر ویش فر	کلاس ارشد ۲	حضور
۱۴	یکشنبه	۱۴۰۲/۱۰/۳	۱۰-۱۲	• نحوه مراقبت از خانواده دچار بحران	دکتر ویش فر	کلاس ارشد ۲	حضور
۱۵	یکشنبه	۱۴۰۲/۱۰/۱۰	۱۰-۱۲	• نحوه مراقبت از خانواده در آسیب طلاق	دکتر ویش فر	کلاس ارشد ۲	حضور
۱۶	یکشنبه	۱۴۰۲/۱۰/۱۲	۱۰-۱۲	• نحوه مراقبت از خانواده در سوء رفتار	دکتر ویش فر	کلاس ارشد ۲	حضور
۱۷	یکشنبه	هماهنگی استاد و دانشجویان	۱۰-۱۲	• ارائه گزارش کارآموزی	دکتر ویش فر	کلاس ارشد ۲	حضور

کار آموزی :

هر دانشجو یک خانواده مناسب را انتخاب بر اساس اصول علمی بازدید منزل و با نوشتن فرآیند پرستاری خانواده را با ابزار های مناسب بررسی، سپس جهت مشکلات بهداشتی اعضای خانواده برنامه ریزی، برنامه را اجرا و ارزشیابی می نماید .

هدف کلی •

بررسی نموده و بر اساس تشخیص های پرستاری مطرح شده (Home Visit) (دانشجو با انتخاب یک خانواده، مسائل و مشکلات بهداشتی آن را بر اساس فرایند پرستاری و با استفاده از ابزارهای ویژه و دیدار بهداشتی برنامه مراقبتي تنظيم، اجرا و نتايج را ارزيابي و ارائه نمايد.

كسب توانمندی هایی مانند :

پايش رشد و نمو Environmental Visit مهارت های ارتباطی (فردی و گروهی)، انجام مصاحبه، آموزش به فرد و خانواده، پژوهش و نگارش مقالات علمی، مهارت های حل مسئله، ارزیابی خطرات سلامت جامعه کودکان، ارزیابی توانمندی های سالمندان، مهارت ایمن سازی، ارجاع به منابع جامعه و پیگیری، تهیه گزارش، انجام معاینات فیزیکی و پایش وضعیت جسمی و روانی خانواده

عرصه: مراکز بهداشتی و درمانی، مدارس و پیگیری مددجویان در منازل .

ارزشیابی دانشجو:

- بحث روی مسائل و مشکلات بهداشتی موجود در خانواده بر اساس فرآیند پرستاری و استفاده از ابزار های مناسب : ۳ نمره
- تدوین و ارائه برنامه مراقبتي برابر فرایند پرستاری: ۲ نمره
- اجرا و ارزشیابی صحیح برنامه تدوین شده ۳ نمره

تاریخ	نوع فعالیت	محل
هفته اول	آشنایی با اهداف کارآموزی	دانشکده
هفته دوم	انتخاب خانواده و هماهنگی های اولیه	عرصه
هفته سوم	بررسی خانواده	عرصه (منزل)
هفته چهارم	بررسی خانواده	عرصه (منزل)
هفته پنجم	برنامه ریزی مداخلات در خانواده	عرصه (منزل)
هفته ششم	برنامه ریزی برنامه مراقبتي بر اساس فرآیند پرستاری	عرصه (منزل)
هفته هفتم	اجرای برنامه مراقبتي در خانواده	عرصه (منزل)
هفته هشتم	اجرای برنامه مراقبتي در خانواده	عرصه (منزل)

عرصه (منزل)		هفته نهم
عرصه (منزل)	جمع بندی و ارزشیابی فرآیند مداخله پرستاری با خانواده	هفته دهم
عرصه	جمع بندی و ارزشیابی فرآیند مداخله پرستاری با خانواده	هفته یازدهم
عرصه	ارائه ارزشیابی به مرکز مربوطه	هفته دوازدهم